

CHUDOBA A BOHATSTVÍ

*Nyní propouštíš v pokoji svého služebníka, Pane, podle svého slova,
neboť mé oči viděly tvé spasení. (L 2:29-30)*

1. čtení: Iz 61:10-62:3

Základ kázání: Lukáš 2:22-40

Milí bratři, milé sestry,

podarilo se nám nastřádat za poslední rok nějaký ten peníz? Ušetřili jsme hodně, málo, nic? Nebo jsme se naopak zadlužili? Pro průměrného Čecha je v této době velice těžké něco ušetřit. Energie jsou pořád drahé. Pro mnohé lidi až příliš. Auto také něco stojí. A kdo chce být pojízdný a nebýt závislý na hromadné dopravě, auto v těchto končinách musí vlastnit. Početná rodina si pak ani s jedním vozem nevystačí. A co mimořádné vydaje? Když se pokazí pračka, nebo televize? Aby měl člověk neustále po ruce či v kapse finanční polštář pro ty nejhorší chvíle. Také každý zážitek, který si chceme dopřát, něco stojí. A občas je třeba udělat radost i dětem či vnoučatům. Strčit jim do kapsy nějakou tu „brd'olu“, jak říkávala moje babička. A to nemluvíme o kroužcích a školách. Čím jsou děti větší a starší, tím víc peněz nás stojí. A poslední průvan na kontě před koncem roku nám vždycky udělají Vánoce. V říjnu se ještě dušujeme, že letos se budeme mírnit s vánočními dárky. Vždyť všichni všechno dávno mají! A jak to vypadalo u stromečku? Pusto a prázdno, tak jako v první den, kdy tvořil Bůh? Anebo spíš jako v Šalomounově sídle? Jsme chudí? Nebo jsme bohatí? Jak se to vezme, že?

Dnešní oddíl z evangelia nám pomůže tak trochu přepočítat naše úspory. Pomůže nám nahlédnout, zda jsme za poslední rok zbohatli, nebo jsme spíš zchudli. V tom Lukášově vyprávění se vyskytuje hned několik postav. Všechny jsou chudé, v jistém smyslu. A všechny jsou bohaté, v jiném smyslu.

Předně: Ježíš, Josef a Marie. Ti zrovna velikým bohatstvím neoplývají. Myslím tím hmotným bohatstvím. Josef s Marií přinesli malého Ježíše do Chrámu. A to bylo poprvé, kdy Pán Bůh v těle vstoupil do Chrámu. Událost, kterou očekávali proroci, se nestala až ve chvíli, kdy dospělý Ježíš vyháněl prodavače a směnárníky z nádvoří jeruzalémského chrámu, těsně před svým zatčením a ukřižováním. Podle Lukáše byl Ježíš v Božím domě pečený, vařený. Už od svého dětství, kdy s rodiči putoval o velikých svátcích do Jeruzaléma.

Poprvé se to tedy stalo, když měl Ježíš ani ne tři měsíce. Rodiče za něj, za svého prvorozeného, přinesli oběti před Hospodina, jak nařizoval Boží zákon. Ale na té oběti bylo vidět, že mají hluboko do kapsy. Bohatší lidé přinášeli jehně. Chudí lidé předkládali dvě hrdličky, nebo dvě holoubátka. Maličký dar, jistě však přinesený od srdce. Pevně věřím tomu, že kdyby měli na jehně, donesli by jehně. Ale neměli na ně.

A přesto byli bohatí! Vychovávali Ježíše, o kterém jim už anděl Gabriel a pak i pastýři zvěstovali, že je to Syn Boží, syn Davidův, Spasitel, Pán a Kristus, ten Boží Pomazaný. Byli nablízku tomu, komu touží být nablízku miliony lidí po celém světě. I jejich to byl Spasitel. I kvůli nim přišel. Také kvůli svým rodičům. Kvůli Marii, která ho porodila. A kvůli Josefovi, který ho vychoval. I kvůli jejich hříchům visel na kříži. Stal se i jejich Zachráncem. Ale jen oni ho směli vychovávat. Jaké privilegium! Jaká čest! Právě bohatství, které měli, bylo v dítěti, o které pečovali. V Ježíši Kristu.

Další postavou je Simeon. Člověk, jehož jméno se k němu náramně hodí. Simeon je vlastně zkrácená verze krátké věty: *Bůh slyší*. Byl Simeon bohatý, nebo chudý? Co se týče majetku, nemáme ponětí. Ale co se týče zbylých dní na tomto světě, moc bohatý nebyl. Jeho život se chýlil ke konci. I kdyby byl bohatý jako Elon Musk, už si toho bohatství moc neužije. Hodiny tikají. Čas je jeho nepřítelem.

Ale jeho život prostoupí Boží pokoj ve chvíli, kdy Simeon uchopí do náruče to dítě. To zaslíbené dítě. Mesiáše, kterého Židé očekávali po celá staletí. Krásně to napsal jeden kazatel: *Když Simeon drží v náruči Ježíše, je to jako by tisíciletý mech obrostlý strom svými suchými větvemi držel toho, který jej dokáže znovu uvést do života*. Simeon na to čekal. Duch svatý mu předpověděl, že nezavře své staré oči, dokud nespátí Mesiáše. Toho, který potěší Izrael a přinese spásu všem národům. A protože tento stařec uměl naslouchat Božímu volání, protože se nechal vést Božím Duchem, přišel do Chrámu v době, kdy ta chudá galilejská rodinka procházela chrámovým nádvořím.

A když ten seschlý strom držel v náruči nedávno narozeného Mesiáše, celý pookřál. Zazelenal se a rozkvetl. Chválil Boha nádhernými slovy, které už po staletí církev používá jako vzorovou modlitbu. Katolická církev tato jeho slova používá jako modlitbu před spaním. Jako připomínku, že těm temnotou obtěžkaným očím konečně zazářilo Boží světlo.

- *"Nyní propouštíš v pokoji svého služebníka, Pane, podle svého slova,³⁰ neboť mé oči viděly tvé spasení,³¹ které jsi připravil přede všemi národy - ³² světlo, jež bude zjevením pohanům, slávu pro tvůj lid Izrael."*

Zastavme se chvíli u těch krásných výroků. Simeon má jasno v tom, kdo je on. A kdo je Bůh. Simeon je služebník Pána, nebeského Vládce. A ne naopak! Tak mnoho lidí v průběhu života přichází o svou víru. Tolik lidí má pocit, že věřit v Boha, důvěřovat Bohu k ničemu není. Vždyť jaký z toho plyne prospěch? Kdyby tak Bůh dělal přesně to, co od něj potřebujeme, pak by nám víra v Boha k něčemu byla. Ale on to často nedělá. Kdyby tak Bůh byl náš služebník a my jeho páni. Ale ono je to naopak. Je to tak, jak zpívá Simeon. Bůh je Pán. A právě proto si Boží služebník Simeon udržel víru v Hospodina až do konce svého života. Protože měl jasno v tom, kdo je on sám. A kdo je Bůh. Kdo je tady šéf. A kdo jen služebník. Jedině v tomto pokorném rozpoložení lze důvěřovat Hospodinu a věřit v Hospodina.

Ale Bůh je dobrý a věrný Pán. Slíbil Simeonovi, že nezavře oči, dokud na vlastní oči nespatří Boží spásu. A co mu slíbil, to také dodržel. Mesiáše, který oslaví celý židovský národ, protože z něj tělesně vzejde. Mesiáše, který bude spásou nejen pro Izrael, ale pro všechny lidi všech generací a národů. Také pro něj, pro Simeona, se Ježíš narodil. Kvůli němu. A tak se už Simeon nemusí bát smrti. Nemusí úzkostlivě počítat zbylé dny svého života. Nemusí se strachem sledovat přesýpací hodiny, v kterých je naprostá většina písku už dole, ne nahoře. Nemusí se bát dalších kroků po životních cestách, protože teď už ví, že dojde do cíle. Cíl jeho cest je otevřená Boží náruč. On sám držel v náruči Krista. Toho, který jednou bude držet ve své věčné náruči Simeona. A také nás všechny, kteří mu důvěřujeme. Simeon zbohatl. Jeho život došel naplnění a pokoje.

A ještě ta Anna. Prorokyně z pokolení Ašer. To pokolení patří mezi deset severních kmenů Izraele, které zničila asyrská vojska už v 8. století před Kristem. Minulost jejích předků není tak bohatá, a tak dobře zapsaná jako minulost Judejců. Stejně jako Simeon je Anna již pokročilého věku. Navíc to byla dlouholetá vdova. Kdo ví, zda se svým mužem, s kterým kdysi dávno žila pouhých sedm let, zplodila děti. Život vdovy, jak znalci Písma dobře ví, byl v té době opravdu těžký. Chudoba. Hmotná nouze. Finanční nezajištěnost. A samozřejmě ta duševní chudoba, kterou ta žena trpěla, když většinu života nemohla být se svým manželem, s tím, kterého milovala.

A přesto zřejmě Anna prožila bohatý život s Hospodinem. On jí dával svá slova. Vždyť ji Lukáš nazývá prorokyní. Bydlela v chrámě, v Boží blízkosti. Krásnější domov si tato zbožná žena přát ani nemohla. Ona by souhlasila s tím biblickým citátem, který nám zdobí boční vchod do kostela:

- *Jak jsou milí příbytkové tvoji, Hospodine zástupů. (Ž 84:2)*

Anna byla jako ta vlaštovka, která si v chrámu postavila své hnízdo. (Ž 84:4) Sloužila Bohu posty a modlitbami. A když spatřila to dítě, chválila Boha. A mnohým lidem, kteří očekávali potěšení Izraele, tu novinu zvěstovala. Narodil se Spasitel. Bůh nás přišel potěšit. Vidíte! Anna nebyla z těch, které jedni přehlídí, druzí se vysmívají a třetí se jim vyhýbají. Ona měla kolem sebe lidi, kteří jí naslouchali a brali ji vážně. V tom bylo její bohatství. Bohatství, které ještě významně narostlo při setkání s Mesiášem.

A nakonec: Mesiáš sám. Pán Ježíš Kristus. Rostl v rodině, která měla hluboko do kapsy. To jsme už řekli. Ale přitom rostl v síle a moudrosti Hospodinově. A milost Boží byla s ním. Byl bohatý přítomností svého nebeského Otce. V tom rostl. Aby jednou mohl všechny obdarovat milostí za milostí. (J 1:16)

Bratři a sestry, jsme tedy chudí, nebo bohatí? Jak bychom popsali náš stav? Máme hluboko do kapsy? Možná! Možná ne tak hluboko, jako třeba Anna, dcera Fanuelova. Nebo Marie, matka Páně. Na druhou stranu: Máme to pravé bohatství? To bohatství, které pramení z poznání Hospodina, z poznání jeho svaté vůle? Jsme bohatí tím, že žijeme v přítomnosti Ježíše, Mesiáše, světla pro všechny lidi na celém světě? Chválíme Boha za to, co pro nás činí? Voláme k němu, tak jako Anna? Nasloucháme mu a necháváme se vést Duchem svatým, jako Simeon? A jsme bohatí tím, že se snažíme žít podle Božích přikázání, nikoli ze strachu z Boha, ale naopak z lásky k Bohu, jako Josef s Marií?

Za malou chvíli budeme vzpomínat na všechny, kteří nás předešli. A u toho se vždycky vynoří otázka, zda třeba ten příští rok, do kterého z milosti Boží za pár hodin vstoupíme, nebude náš poslední. Kdyby byl, bratři a sestry... Kdyby to byl poslední rok, do kterého vstoupíme... Odejeme v důvěře v Hospodina? S láskou ke Kristu, našemu Zachránci? A v Božím pokoji, který může dát jen on sám, dokonce i ve chvíli, kdy nám bude zavírat oči, které nám kdysi rozevřel? Prostě: Odejeme chudí, nebo bohatí?

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, uč nás svým slovem i Duchem vidět v tobě a ve vztahu s tebou to největší bohatství našeho života. Obohacuj náš život svou láskou, milostí a pokojem. Amen.*